

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

الموجز فی اصول الفقه

مفهوم غایت

جلسه ۲۶

استاد وافی

الثالث: مفهوم الغایة

زمانی که جمله ای با غایت قید می خورد مثل آیه شریفه: «فاغسلوا وجوهکم و ایدیکم الی المرافق»، اصولیون از ۲ جهت اختلاف نظر دارند:

۱- دخول یا عدم دخول غایت (مرفق) در حکم منطوق جمله (اغسلوا)، یا به تعبیر دیگر «دخول

غایت (مرفق) در حکم معنی (الید)» و بنابر هردو نظر، بحث در این موضع، در دلالت

منطوقیه است که درکل چند نظر وجود دارد:

الف - خروج غایت از حکم معنی مطلقا

ب- دخول غایت در حکم معنی مطلقا

ج - تفصیل:

ج-۱- اگر غایت و معنی از یک جنس بودند: داخل است.

ج-۲- اگر غایت و معنی از یک جنس نبودند: خارج است.

د- منطوق کلام هیچ دلالتی ندارد بلکه نیاز به قرینه است.

✓ اگر لفظ دال بر غایت، «حتی» باشد:

الف - حتای جاره باشد: محل نزاع و بحث است.

ب- حتای عاطفه باشد: از بحث ما خارج است زیرا غایت در حکم معنی داخل است.

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

- نظر مصنف:

الف- اگر به تبادل تمسک کنیم: قول اول (خروج غایت از حکم معینی مطلقاً) صحیح است.

ب- اگر تبادل را نپذیریم: قول چهارم اقوی است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲- آیا مفهوم غایت دلالت دارد که مابعد غایت از حکم غایت خارج است یا خیر؟

ظاهر این است که جمله (فاغسلوا...) دلالت دارد بر ارتفاع حکم از مابعد غایت.

✓ این بحث زمانی مطرح است که ما بعد غایتی وجود داشته باشد و حکمش مشکوک باشد، و الا

مطرح نیست.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv